

Kamalajadayita Ashtakam with Meaning

——
कमलजदयिताष्टकम् सार्थम्

——
Document Information

Text title : Kamalajadayita Ashtakam with Meaning

File name : kamalajadayitAShTakamsArtham.itx

Category : aShTaka, devii, sarasvatI, devI, sachchidAnanda-shivAbhinava-nRisiMhabhAratI

Location : doc_devii

Author : Sachchidananda Shivabhinava Nrisimha Bharati Swamigal

Transliterated by : N.Balasubramanian nbalubn at gmail.com

Proofread by : N.Balasubramanian nbalubn at gmail.com

Translated by : N.Balasubramanian nbalubn at gmail.com

Latest update : September 29, 2023

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

September 29, 2023

sanskritdocuments.org

Kamalajadayita Ashtakam with Meaning

કમલજદયિતાષ્ટકમ્ સાર્થમ્

॥ શ્રી ગુરુભ્યો નમઃ ॥

The prayer is addressed address to Sarasvati Devi - કમલજદયિતા - the beloved (દયિતા) of Brahmaji kamalaja: The Lotus Born. (From Vishnu's navel, a lotus appeared and on that lotus appeared ચતુર્મુખ-બ્રહ્મા). The author addresses Sarasvati Devi as કમલજ-દયિતા and prays to her so that he can successfully tread the spiritual path and attain liberation.

॥ શ્રીકમલજદયિતાષ્ટકમ્ ॥

શ્ડગક્ષમાભુન્નિવાસે શુકમુખ-મુનિભિઃ સેવ્યમાનાડ્ઘ્રિપદ્મે
સ્વાડ્ગચ્છાયાવિધૂતામૃતકર-સુરરાડ્ઘ્વાહને વાક્સવિત્રિ ।
શમ્ભુ-શ્રીનાથમુખ્યામરવરનિકરૈર્મોદતઃ પૂજ્યમાને
વિદ્યાં શુદ્ધાં ચ બુદ્ધિ કમલજદયિતે સત્વરં દેહિ મહ્યમ્ ॥ ૧ ॥

કલ્પાદૌ પાર્વતીશઃ પ્રવરસુરગણપ્રાર્થિતઃ શ્રૌતવર્ત્મ
પ્રાબલ્યં નેતુકામો યતિવરવપુષાગત્ય યાં શ્ડગશૈલે ।
સંસ્થાપ્યાર્યા પ્રચક્રે બહુવિધનતિભિઃ સા ત્વમિન્દ્રધંચૂડા
વિદ્યાં શુદ્ધાં ચ બુદ્ધિ કમલજદયિતે સત્વરં દેહિ મહ્યમ્ ॥ ૨ ॥

પાપૌઘં ધ્વંસયિત્વા બહુજનિરચિતં કિં ચ પુણ્યાલિમારા-
ત્સમ્પાદ્યાસ્તિક્યબુદ્ધિં શ્રુતિગુરુવચનેષ્વાદરં ભક્તિદાર્દ્યમ્ ।
દેવાચાર્યદ્વિજાદિષ્વપિ મનુનિવલે તાવકીને નિતાન્તં
વિદ્યાં શુદ્ધાં ચ બુદ્ધિ કમલજદયિતે સત્વરં દેહિ મહ્યમ્ ॥ ૩ ॥

વિદ્યામુદ્રાક્ષમાલામૃતઘટવિલસત્પાણિપાથોજજાલે
વિદ્યાદાનપ્રવીણે જડબધિરમુખેભ્યોડપિ શીઘ્રં નતેભ્યઃ ।
કામાદીનાન્તરાન્મત્સહજરિપુવરાન્દેવિ નિર્મૂલ્ય વેગાત્
વિદ્યાં શુદ્ધાં ચ બુદ્ધિ કમલજદયિતે સત્વરં દેહિ મહ્યમ્ ॥ ૪ ॥

કર્મસ્વાત્મોચિતેષુ સ્થિરતરધિષણાં દેહદાર્દ્ય તદર્થ

दीर्घं चायुर्थशश्च त्रिभुवनविदितं पापमार्गाद्धिरज्जितम् ।
सत्सङ्गं सत्कथायाः श्रवणमपि सदा देवि दत्त्वा कृपाब्धे
विधां शुद्धां यं बुद्धिं कमलजदयिते सत्वरं देहि मलयम् ॥ ५ ॥

मातस्त्वत्पादपद्मं न विविधकुसुमैः पूजितं जातु भक्त्या
गातुं नैवाहमीशे जडमतिरलसस्त्वद्गुणान्दिव्यपदैः ।
भूके सेवाविहीनेऽप्यनुपमकरुणामर्षकेऽम्भेव कृत्वा
विधां शुद्धां यं बुद्धिं कमलजदयिते सत्वरं देहि मलयम् ॥ ६ ॥

शान्त्याधाः सम्पद्यो वितर शुभकरीर्नित्यतद्भित्तज्जोधं
वैराग्यं मोक्षवाञ्छामपि लघु कलय श्रीशिवासेव्यमाने ।
विधातीर्थादियोगिप्रवरकरसरोजातसम्पूजिताङ्घ्रे
विधां शुद्धां यं बुद्धिं कमलजदयिते सत्वरं देहि मलयम् ॥ ७ ॥

सख्यिद्रूपात्मनो मे श्रुतिमनननिदिध्यासनान्याशु मातः
सम्पाद्य स्वान्तमेतद्बुधियुतमनिशं निर्विकल्पे समाधौ ।
तुङ्गातीराङ्कुराजद्भरगृहविलसख्यकराजासनस्थे
विधां शुद्धां यं बुद्धिं कमलजदयिते सत्वरं देहि मलयम् ॥ ८ ॥

A few words on the symbolism of Sarasvati.

सरस् means lake - a reservoir of water. In the scriptures, the Vedas are symbolized as huge lake of water वेदसरः , water being the Vedic words. Out of the word-waters of the Veda lake, the lotus of Vedic wisdom - सरस्वती blooms. Knowledge is always born out of words. शब्द-प्रामाण्यम् generates knowledge - प्रमा . Therefore, सरस्वती represents the wisdom of the scriptures.

This stotram, consisting of a group of eight verses is written by a Shankaracharya of Shringeri Peetham / Sharda Peetham - Sri Sacchidananda Shivabhinava Nrisimha Bharati Mahaswamiji.

The author prays to Devi asking Her for Vidya. Though Vidya stands for any knowledge, we should understand it as Para Vidya, the knowledge that gives Moksha, removing samsara. In addition to Vidya, he is asking her to bless him with Chitta Shuddhi - शुद्धां यं बुद्धिं , a refined/pure intellect, i.e a mind with all qualifications for reception, retention and internalisation of the knowledge. His prayer to Her is to give this to him urgently,- सत्वरं.

૧ શ્લોકઃ

શૃંગક્ષમાભૃન્નિવાસે શુકમુખ-મુનિભિઃ સેવ્યમાનાડ્ઘિપદ્મે સ્વાડ્ગચ્છાયાવિધૂતામૃતકર-સુરરાડ્ઢાહને વાક્સવિત્રિ
|

શમ્ભુ-શ્રીનાથ-મુખ્યામરવરનિકરૈર્મોદતઃ પૂજ્યમાને

વિદ્યાં શુદ્ધાં ચ બુદ્ધિં કમલજ-દયિતે સત્વરં દેહિ મહ્યમ્ || ૧ ||

In the first verse, the author is glorifying Sarasvati Devi and asks for Vidya and Chitta Shuddhi urgently.

The words in this verse are in sambodhana, addressing Sarasvati Devi. In this verse, the author glorifies Sarasvati Devi and asks for Vidya - spiritual knowledge and Chitta Shuddhi

a refined mind-intellect).

શૃંગક્ષમાભૃન્નિવાસે - O (Devi) one who resides on Shringa Giri - (શૃંગ-ક્ષમાભૃત્-નિવસા one who is resident in શૃંગ-ક્ષમાભૃત્) શૃંગ = Shringa kshetram; ક્ષમાભૃત્ = mountain ; શુક-મુખ-મુનિભિઃ સેવ્યમાનાડ્ઘિપદ્મે O Devi whose lotus feet are worshipped by great Munis like Shuka etc. અડ્ઘિપદ્મે lotus feet, સેવ્યમાન are worshipped; શુકમુખમુનિભિઃ - by great Munis like Shuka etc.

સ્વાડ્ગચ્છાયાવિધૂતામૃતકર-સુરરાડ્ઢાહને - O Sarasvati, whose splendour - fair brightness complexion dispels i.e. overpowers that of the moon and of Airavata, the white elephant, who is the vehicle of Lord Indra, the king of the Devas

(સ્વાડ્ગચ્છાયા = સ્વાડ્ગકાન્તા = the splendour/fairness of her body; વિધૂતા = dispels/overpowers; અમૃતકર = moon, the one with nectarine rays; સુરરાડ્ઢાહને = the vehicle-vahanam of Lord Indra i.e Airavata, the elephant; સુર-રાડ્ = King of the Devas - Indra, વાહનમ્ = vehicle)

વાક્સવિત્રિ = Addressing Saraswati as O rouser of speech -

શમ્ભુ-શ્રીનાથમુખ્યામરવરનિકરૈર્મોદતઃ પૂજ્યમાને - O Sarasvati, who is worshipped joyfully by the host of Gods led by Shambhu (Shiva) and Shrinath (Vishnu) નિકરૈઃ = by hosts ; શમ્ભુ-શ્રીનાથ-મુખ્યામરવર of eminent Gods led by Shiva and Vishnu ; મોદતઃ = joyfully ; પૂજ્યમાને - being worshipped by.

વિદ્યાં = Vidya શુદ્ધાં ચ બુદ્ધિં = and Chitta Shuddhi કમલજદયિતે = O Sarasvati devi સત્વરં = very fast દેહિ = give મહ્યમ્ = to me.

अन्वयः

हे शृङ्गाक्ष्माभृत्रिवासे । हे शुक्लभुजभुनिभिः सेव्यमानाङ्घ्रिपद्मे । हे स्वाङ्गस्त्रयाविधूतामृतकरसुरराङ्गाढने । हे वाक्सवित्रि । हे शम्भुश्रीनाथमुष्यामरवरनिकरैः मोदतः पूज्यमाने । हे कमलजदयिते । त्वं विद्यां च शुद्धां
बुद्धिं च मज्यं सत्वरं देहि ।

२ श्लोकः

कल्यादौ पार्वतीशः प्रवर-सुरगण-प्रार्थितः श्रौतवर्त्म-
प्राबल्यं नेतुकामो यतिवरवपुषागत्य यां शृङ्गशैले ।
संस्थाप्यार्था प्रयुक्ते अङ्गुविधनुतिभिः सा त्वमिन्द्रधयूडा
विद्यां शुद्धां च बुद्धिं कमलज-दयिते सत्वरं देहि मज्यम् ॥ २ ॥

In this verse, the author informs us of how Sarasvati Devi was
Installed in Shringa Giri.

कल्यादौ = in the beginning of kali yuga; पार्वतीशः = Lord of Parvati i.e Lord Shiva; प्रवर-
सुरगण-प्रार्थितः = was worshipped by hosts of eminent Gods; श्रौतवर्त्म-प्राबल्यं-नेतुकामो Lord
Shiva who was desirous of reinforcing the Vedic path (श्रौतवर्त्मप्राबल्यं = to reinforce the
Vedic Path, way of life नेतुकामो = was desirous of - adj to pArvatIshaH Shiva); आगत्य =
came

यतिवरवपुषा = with the form of the best of Sannyasins i.e Lord Shiva assumed the body of
Adi Shankaracharya ;

यां शृङ्गशैले-संस्थाप्य Whom He installed on Shringa Giri प्रयुक्ते अर्थाम् = performed poojas ;
अङ्गुविध-नुतिभिः = through various Stotras ; सा त्वमिन्द्रधयूडा (सा त्वम् इन्द्रध-यूडा) = You are she
who (who was installed on Shringa Giri) has a digit of the moon as an adornment on your
hair ; सा त्वम् You are that (Sarasvati who has been installed) who has अर्धेन्दु = half-moon
i.e a digit of the moon ; यूडा hair i.e as adornment on your hair)

विद्यां = Vidya शुद्धां च बुद्धिं = and Chitta Shuddhi कमलजदयिते = O Sarasvati devi सत्वरं =
very fast/ speedily देहि = give मज्यम् = to me -

अन्वयः

कल्यादौ प्रवरसुरगणप्रार्थितः, श्रौतवर्त्मप्राबल्यं नेतुकामः, पार्वतीशः यतिवरवपुषा आगत्य, शृङ्गशैले यां
संस्थाप्य, अङ्गुविधनुतिभिः अर्थाम् प्रयुक्ते, सा त्वमिन्द्रधयूडा (त्वम् असि) । हे कमलजदयिते । त्वं विद्यां च शुद्धां
बुद्धिं च मज्यं सत्वरं देहि ।

३ श्लोकः

પાપૌઘં ધ્વંસયિત્વા બહુજનિ-રચિતં કિં ચ પુણ્યાલિમારા+ ત્સમ્પાઘાસ્તિઙ્ય-બુદ્ધિં શ્રુતિ-ગુરુવચનેષ્વાદરં ભક્તિ-
દાર્ઢ્યમ્ । દેવાચાર્ય-દ્વિજાદિષ્વપિ મનુનિવલે તાવકીને નિતાન્તં
વિઘાં શુદ્ધાં ચ બુદ્ધિં કમલજ-દયિતે સત્વરં દેહિ મહ્યમ્ ॥ ૩ ॥

After glorifying Sharada Devi in the first two verses, now the author has a prayerful request to her asking for deep devotion and shradha/ faith.

પાપૌઘં = group of sins; ધ્વંસયિત્વા = having destroyed; બહુ-જનિ-રચિતં = accumulated/created over several births; પુણ્યાલિમારાત્ = bundle of punyam immediately; પુણ્ય-આલિમ્ = bundle of punyam; આરાત્ = immediately/directly; સમ્પાઘે = having accomplished, brought about, આસ્તિઙ્યબુદ્ધિ - reverence and faith; શ્રુતિગુરુવચનેષ્વાદરં = towards the words of the Veda and Guru; આદરમ્ = respect; ભક્તિદાર્ઢ્યમ્ = strong/deep devotion; દેવાચાર્ય-દ્વિજાદિષ્વપિ = even towards Deva, Acharya

and dvijadi/brahmanas.

તાવકીને મનુનિવલે = towards groups of mantras extolling you

મનુનિવલે = of mantras; (મનુ = mantra; નિવલે = groups); તાવકીને thy/thine (extolling you) goes with મનુનિવલે ; નિતાન્તં = in a high degree / extraordinary

વિઘાં = Vidya શુદ્ધાં ચ બુદ્ધિં = and Chitta Shuddhi કમલજદયિતે = O Sarasvati devi સત્વરં = very fast/ speedily દેહિ = give મહ્યમ્ = to me

અન્વયઃ

હે કમલજદયિતે । ત્વં બહુજનિરચિતં પાપૌઘં ધ્વંસયિત્વા, કિં ચ પુણ્યાલિમ્ આરાત્ સમ્પાઘે, આસ્તિઙ્યબુદ્ધિં ચ, શ્રુતિગુરુવચનેષુ આદરં ચ, દેવાચાર્યદ્વિજાદિષુ અપિ, તાવકીને મનુનિવલે ચ ભક્તિદાર્ઢ્ય ચ, નિતાન્તં વિઘાં ચ, શુદ્ધાં બુદ્ધિં ચ, મહ્યં સત્વરં દેહિ ।

૪ શ્લોકઃ

વિઘા-મુદ્રાક્ષમાલામૃતઘટ-વિલસત્પાણિ-પાથોજજાલે

વિઘાદાન-પ્રવીણે જડ-બધિર-મુખેભ્યોડપિ શીઘ્રં નતેભ્યઃ । કામાદીનાન્તરાન્મત્સહજ-રિપુવરાન્દેવિ નિર્મૂલ્ય વેગાત્

વિઘાં શુદ્ધાં ચ બુદ્ધિં કમલજ-દયિતે સત્વરં દેહિ મહ્યમ્ ॥ ૪ ॥

In line 1, the description of Devi is given, first the four hands - the whole line is one word addressing Saraswati Devi

વિઘા = grantha = વેદગ્રન્થ - in one hand the Veda ; મુદ્રા = ચિન્મુદ્રા = in the other hand a mudra in which the index finger and thumb are joined, symbolising the oneness of the individual and paramatma; અક્ષમાલા can be રુદ્રાક્ષમાલા or a sphatika-mala = in the third

hand she holds a mala which indicates doing japa; અમૃતઘટ = pot of nectar = in the fourth hand, she holds a pot of nectar that represents moksha.

(This means, if you study the scriptures, practise sadhanas referred to by japa, go to the Shastra, understand your oneness with paramathma, you will get moksha.

પાણિ = hands; વિલસત્ = shining - four hands are shining ; પાથોજં = જલજં - lotus i.e. the four hands are compared to lotus - the lotus hands of Saraswati is shining with these four symbols as described; જાલે = group of - refers to the group of four hands

વિદ્યા-દાન-પ્રાવીણે = You are expert in bestowing knowledge; જડ-બધિર- મુખેભ્યઃ અપિ - Even dull(inert) students (you can teach!) જડ = dull/inert , બધિર = literally deaf, here it means one whose mind is not available to listen; મુખેભ્યઃ = to such students; નતેભ્યઃ = to those who have devotion to you; શીઘ્રં = quickly;

કામાદીન્ આન્તરાન્ શિપુવરાન્ = great internal enemies (to spiritual growth) like (impure) desires etc.

મત્સહજ = innate, natural to oneself દેવિ = O Devi ; નિર્મુલ્ય = having uprooted ; વેગાત્ = quickly

વિદ્યાં = Vidya શુદ્ધાં ચ બુદ્ધિં = and Chitta Shuddhi કમલજદયિતે = O Saraswati Devi સત્વરં = very fast/ speedily દેહિ = give મહ્યમ્ = to me

અન્વયઃ

હે વિદ્યામુદ્રાક્ષમાલામૃતઘટવિલસત્પાણિપાથોજજાલે । જડબધિરમુખેભ્યઃ અપિ નતેભ્યઃ શીઘ્રં મત્સહજશિપુવરાન્ આન્તરાન્ કામાદીન્ નિર્મૂલ્ય વેગાત્ વિદ્યાદાનપ્રવીણે । હે દેવિ । ત્વં વિદ્યાં ચ, શુદ્ધાં બુદ્ધિં ચ, મહ્યં સત્વરં દેહિ ।

પ શ્લોકઃ

કર્મસ્વાત્મોચિતેષુ સ્થિરતર-ધિષણાં દેહદાર્ઢ્ય તદર્થં
દીર્ઘં ચાયુર્યશશ્ચ ત્રિભુવન-વિદિતં પાપમાર્ગાદ્ધિરક્તિમ્ ।
સત્સડ્ગં સત્કથાયાઃ શ્રવણમપિ સદા દેવિ દત્વા કૃપાબ્ધે
વિદ્યાં શુદ્ધાં ચ બુદ્ધિં કમલજ-દયિતે સત્વરં દેહિ મહ્યમ્ ॥ ૫ ॥

કર્મસુ In action/karma આત્મ-ઉચિતેષુ = proper / appropriate for one's spiritual growth (also appropriate as per my duties and designation) સ્થિરતર- ધિષણાં (add દત્વા from line 3)= give me deep conviction - સ્થિરતર = deep-rooted, strong, ધિષણાં =

intellect/conviction/knowledge/clear understanding ; તદર્થ = for implementing this good karma / karmayoga; દેહ-દાર્દ્ય = strength/ physical fitness of the body
 દીર્ઘ ચ આયુઃ = a sufficient long life ; યશશ્ચ ત્રિભુવન-વિદિતં and may you give me a fame which spreads all over યશ = fame, ત્રિભુવન = 3 lokas , વિદિતં = which extends to / is known
 પાપમાર્ગાત્ = from the path of sin વિરક્તિમ્ = let be disinclination/detachment
 સત્સડ્ગં = company of the noble; સત્કથાયાઃ શ્રવણમ્ = listening to spiritual kathas/stories;
 સદા = always;

દેવિ કૃપાબ્ધે - O Devi, Ocean of mercy;

દત્વા = having given me (all this);

વિદ્યાં = Vidya; શુદ્ધાં ચ બુદ્ધિં = and Chitta Shuddhi કમલજદયિતે = O Sarasvati Devi સત્વરં = very fast/ speedily દેહિ = give મહ્યમ્ = to me

અન્યયઃ આત્મોચિતેષુ કર્મસુ સ્થિરતરધિષણાં દત્વા તદર્થ દેહદાર્દ્ય ચ દીર્ઘ આયુઃ ચ ત્રિભુવનવિદિતં યશઃ ચ પાપમાર્ગાત્ વિરક્તિં સત્સડ્ગં ચ સત્કથાયાઃ શ્રવણમ્ અપિ દત્વા, હે કૃપાબ્ધે, હે દેવિ, હે કમલજદયિતે, સદા ત્વં વિદ્યાં ચ, શુદ્ધાં બુદ્ધિં ચ, મહ્યં સત્વરં દેહિ ।

૬ શ્લોકઃ

માતસ્ત્વત્પાદપદ્મં ન વિવિધ-કુસુમૈઃ પૂજિતં જાતુ ભક્ત્યા

ગાતું નૈવાહમીશે જડમતિ-રલસસ્ત્વદ્ગુણાન્દિવ્યપદ્મૈઃ ।

મૂકે સેવાવિહીનેડાધ્યનુપમકરુણામભકેડમ્બેવ કૃત્વા

વિદ્યાં શુદ્ધાં ચ બુદ્ધિ કમલજ-દયિતે સત્વરં દેહિ મહ્યમ્ ॥ ૬ ॥

માતઃ O Mother ન = not; વિવિધ-કુસુમૈઃ = by different types of flowers; ભક્ત્યા = with devotion; ત્પાદપદ્મં = Your lotus feet; પૂજિતં = had been worshipped; જાતુ = at all/ever
 નૈવ અહમ્ ઈશે ગાતું = I am not capable of / talented of even singing ત્વત્ગુણાન્ your glories,
 (as a pooja) દિવ્યપદ્મૈઃ = through divine hymns; જડ-મતિ = dull-witted; અલસઃ = lazy; અપિ = even

મૂકે = Towards me who am dumb; સેવાવિહિને = not done any service;

અનુપમ-કરુણામભકેડમ્બેવ કૃત્વા = having had mercy on me like a mother with unparalleled / immeasurable compassion towards her child (અનુપમ-કરુણામ્ = incomparable compassion, અમ્બા = mother ; અભકે = towards a child , ઇવ = like)

વિદ્યાં = Vidya; શુદ્ધાં ચ બુદ્ધિં = and Chitta Shuddhi કમલજદયિતે = O Sarasvati Devi સત્વરં = immediately/ very fast/ speedily દેહિ = give મહ્યમ્ = to me

અન્યયઃ

હે માતઃ । ત્વત્યાદપદ્મં જાતુ ભક્ત્યા વિવિધકુસુમૈઃ (મયા) ન પૂજિતમ્ । જડમતિઃ અલસઃ અહં ત્વદ્ગુણાન્ દિવ્યપદ્મૈઃ
ગાતું ન એવ ઈશે । મૂકે, સેવાવિહીને અપિ, અભકે અમ્બા ઇવ, અનુપમકરુણાં કૃત્વા, હે કમલજદયિતે, મહ્યં
સદા ત્વં વિદ્યાં ચ, શુદ્ધાં બુદ્ધિં ચ, સત્વરં દેહિ ।

૭ શ્લોકઃ

શાન્ત્યાધાઃ સમ્પદો મે વિતર શુભકરીર્નિત્યતદ્ભિન્નબોધં
વૈરાગ્યં મોક્ષવાઞ્છામપિ લઘુ કલય શ્રી-શિવા-સેવ્યમાને ।
વિદ્યાતીર્થાદિ-ચોગિપ્રવર-કરસરોજાત-સમ્પૂજિતાડ્ઘ્રે
વિદ્યાં શુદ્ધાં ચ બુદ્ધિં કમલજદયિતે સત્વરં દેહિ મહ્યમ્ ॥ ૭ ॥

In this verse, the acharya is asking Devi to grant him with the four-fold qualifications required by a seeker to receive, retain and assimilate the teaching - the વિદ્યા that he is asking for. In fact words " શુદ્ધાં ચ બુદ્ધિં " is. being explained. In brief the qualifications called સાધન-ચતુષ્ટય-સમ્પત્તિઃ are:

- A. Discrimination between the real and the ephemereral - called here નિત્યતદ્ભિન્નબોધં ,
- B. Dispassion towards the ephemeral/ fleeting called here as વૈરાગ્યં ,
- C. Deep desire for Moksha called here મોક્ષવાઞ્છામ્ , and
- D. Discipline - the sixfold inner wealth / discipline referred to
Here as શાન્ત્યાધાઃ સંપદઃ .

In brief, these six are 1) Thought or mental regulation or શમઃ or શાન્તિઃ , 2) sense control - દમઃ , 3) quietitude, withdrawal i.e. maintaining the mastery over both the mind and senses ઉપરમઃ , 4) faith in the validity of the teaching - શ્રદ્ધા , 5) Forbearance/ tolerance - તિતિક્ષા and 6) Focused concentration including ability to focus on the long term goal without distraction / focus in life - સમાધાનમ્.

શાન્ત્યાધાઃ શુભકરીઃ સંપદો મે વિતર May you grant me the 6 fold auspicious, wealth of discipline starting with શાન્તિ or શમ (શાન્ત્યાધાઃ = beginning with શાન્તિ, શુભકરીઃ = causing auspiciousness, સંપદો = wealth; મે વિતર = May you bestow on me);
નિત્ય-તદ્ભિન્ન-બોધં = discrimination between the eternal and non-eternal; વૈરાગ્યં = Dispassion,
મોક્ષવાઞ્છામ્, = desire for moksha; અપિ = also; લઘુ કલય = May you give me quickly
શ્રી-શિવા-સેવ્યમાને = O Devi who is worshipped by શ્રી - Lakshmi
and shivA Parvathi

વિદ્યાતીર્થાદિ-ચોગિપ્રવર-કરસરોજાત-સમ્પૂજિતાડ્ઘ્રે You are worshipped by the Lotus hands of great Acharyas like Vidya Teertha who have adored the Shringeri Peetha ; (ચોગિપ્રવર = great

yogis વિદ્યાતીર્થાદિ = like Vidya Teertha etc.; કરસરોજાત-સમ્પૂજિતાઙ્ગે = your feet have been worshipped by the lotus hands)

વિદ્યાં = Vidya; શુદ્ધાં ચ બુદ્ધિં = and Chitta Shuddhi કમલજદયિતે = O Sarasvati Devi સત્વરં = very fast/ speedily dehi = ગિવે mahyam = તો મે

અન્યથઃ

શાન્ત્યાધાઃ શુભકરીઃ સમ્પદઃ મે વિતર । નિત્યતદ્ભિન્નબોધમ્, વૈરાગ્યમ્, મોક્ષવાઙ્મ્યામ્ અપિ, લઘુ કલય । હે શ્રીશિવાસેવ્યમાને । હે વિદ્યાતીર્થાદિયોગિપ્રવરકરસરોજાતસમ્પૂજિતાઙ્ગે । હે કમલજદયિતે । મહ્યં સદા ત્વં વિદ્યાં ચ, શુદ્ધાં બુદ્ધિં ચ, સત્વરં દેહિ ।

૮ શ્લોકઃ

સચ્ચિદ્રૂપાત્મનો મે શ્રુતિ-મનન-નિદિધ્યાસનાન્યાશુ માતઃ

સમ્પાદ્ય સ્વાન્તમેતદ્બુચિયુતમનિશં નિર્વિકલ્પે સમાધૌ ।

તુઙ્ગાતીરાહુરાજદ્વરગૃહ-વિલસચ્ચક્રરાજાસનસ્થે

વિદ્યાં શુદ્ધાં ચ બુદ્ધિં કમલજદયિતે સત્વરં દેહિ મહ્યમ્ ॥ ૮ ॥

After having been blessed by Devi with the qualifications as asked for in the above verses, the Acharya is ready now for Jnana Yoga in the form of શ્રવણમ્ - listening to Vedanta / Upanishad Shastra from a Guru, મનનમ્ - reflecting and clearing doubts to get conviction and નિદિધ્યાસનમ્ - meditating on the words of Upanishad Shastra for internal assimilation of the message and to get out of habitual notion that I am this body. Jnana Yoga is analysis of vedantic scriptures to know my Real nature i.e. સત્ ચિત્ આત્મા - which is the unobjectifiable observer whose nature is pure existence and consciousness. The acharya asks for help in this long drawn process and to get absorbed in His Higher Nature.(The capacity for absorption is a faculty the mind has. In short he is asking - Let me attain

Moksha through Jnana Yoga.

Translation

O Mother, may you accomplish for me the three sadhanas of Jnana Yoga - શ્રવણમ્-મનન-નિદિધ્યાસનાનિ quickly, endowing me with a mind which has a liking to, an inclination to this knowledge. May I remain absorbed in my real nature - સત્ ચિત્ આત્મા constantly.

You are residing/installed in the simhasana of the Shri Chakra (a very sacred symbol upon which Devi is invoked and installed) in the sacred Sharada Temple which shines, located on the curved bank of the Tunga river. O Devi installed in the Temple, may you bless me with Vidya and Chitta Shuddhi.

मातः = O Mother, श्रुति (श्रवणम्)-मनन-निदिध्यासनानि = the 3 sadhanas of shravaNam, shravaNam, nididhyAsanam; आशु = quickly ; संपाद्य = Having accomplished (You should accomplish these

Three sadhanas for me).

सखिद्रूपात्मनो मे = my Higher Nature i.e. Existence and Consciousness ; अेतद् रुचियुतम् = endowed with a taste, liking inclination for this; स्वान्तम् = in my mind; निर्विकल्पे समाधौ = remaining absorbed in (my Higher Nature), ; अनिशम् =regularly, constantly

तुङ्गातीराङ्गराजद्वरगुल-विलसव्यङ्गराजसनस्थे = Addressing Devi as the one residing in the Shri Chakra in the Sharda Temple which is situated on the curved banks of the Tunga River (चङ्गराजसनस्थे = Addressing Devi as one installed / residing /situated on the Shri Chakra simhasana; विलसत् = shines ; वर-गुलं = sacred temple ; तुङ्गातीराङ्गु = curved bank of the तुङ्गा - Tunga River; तीर = bank; अङ्गु = curved)

विद्यां = Vidya; शुद्धां च बुद्धिं = and Chitta Shuddhi कमलजदयिते = O Sarasvati Devi सत्वरे = very fast/ speedily देहि = give मलयम् = to me

अन्यथः

हे मातः । सखिद्रूपात्मनः मे श्रुतिमनननिदिध्यासनानि आशु सम्पाद्य, निर्विकल्पे समाधौ अेतद् स्वान्तं अनिशं रुचियुतं (कुरु) । हे तुङ्गातीराङ्गराजद्वरगुलविलसव्यङ्गराजसनस्थे । हे कमलजदयिते । सदा त्वं विद्यां च, शुद्धां बुद्धिं च, मलयं सत्वरे देहि ।

ॐ श्रीशिवाभिनवनृसिंहभारतीस्वामिविरचितं श्रीकमलजदयिताष्टकं सम्पूर्णम् ।

Translation, encoding, and proofreading by N.Balasubramanian nbalubn at gmail.com

Kamalajadayita Ashtakam with Meaning
pdf was typeset on September 29, 2023

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

